

***SPESE, COLECTE ȘI CONTRIBUENȚI PENTRU
ZIDIREA ȘCOLII DE PIATRĂ DIN BREȚCU
(„ȘCOALEI CELEI NOUĂ”).***

Documente din Arhiva Mitropoliei Ardealului. 1904-1911.

Liliana OPRESCU, Ana GRAMA

Cuvinte cheie: comunitatea românească, Brețcu, județul Covasna, școala confesională
Key words: *Romanian community, Bretcu, Covasna county, denominational school*

Abstract

This study covers an event-moment in an interesting Romanian community – Brețcu, Covasna county – inhabiting an *opid* of mixed population in the South-East of Transylvania. One looks at this chapter – the undertaking of building a school – enticed by the complexity of its associated phenomena, both textual and subtextual; but, most of all, for their significance.

Lucrarea pe care o vom prezenta, în continuare, se referă la un moment-eveniment, dintr-o interesantă comunitate românească. trăitoare într-un *opid* cu populație mixtă din sud-estul transilvan. Plasarea ei în această zonă, a obligat-o la un anume mod de trai: o existență specifică *oamenilor de munte și de pe dealuri împădurite*, iar din punct de vedere administrativ, *oameni de graniță* lângă o altă Țară Românească, Moldova. Prin personalitățile locale pe care le-a avut de-a lungul timpului, dar, mai ales, prin puternica personalitate a *poporenilor* de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui de al XX-lea, *brețcanii* au cunoscut o viață nu lipsită de agitație. Fără a fi fost glorioasă - în sensul clasic al cuvântului -, existența lor a fost marcată de însemne ale unui *destin neodihnit*.

dificil și socio-politic ostil, implicat în vârtejul
 unor evenimente adeseori dramatice, pregă-
 tindu-se astfel pentru alte viitoare încercări,
 sau pentru o viață oarecare, o binemeritată
 normalitate, ne obligă la o atentă aplecare
 asupra destinului său.

Implicați fundamental în prezentul *lor*, alimentându-și aspirațiile prin rememorarea activă a trecutului, dar cu privirea mereu ațintită spre un viitor care *trebuia* să fie mai bun, oamenii acestei comunități merită *mulțămită* din partea neamului și *cinstire*, prin silința noastră de a-i cunoaște, a-i înțelege.

Ne-am oprit asupra acestui episod - demersul de edificare a unei școli - incitați de complexitatea fenomenelor asociate lui, din text și subtext, deopotrivă. Dar, mai ales, pentru semnificațiile lor. Pe de o parte, în această luptă cultural-națională, esențial constructivă, înseși conflictele care s-au declanșat, ori s-au accentuat atunci, *sunt semnul unei vitalități exemplare, al unei vieți trăite deplin*. Pe de alta, spre cinstea breșcanilor, păgubitoarele neînțelegeri locale nu au reușit să împiedice *victoria binelui* și, în măsura în care depindea de ei, finalul acestei povești adevărate, edificarea școlii, să fie unul mai mult decât onorabil pe termen scurt, unul de-a dreptul fericit, pe termen lung.

Primul semnal pe care vrem să-l invocăm, aici, vine dintr-un trecut nu prea îndepărtat, din activitatea protopopului din Brețcu, victimă binecunoscută a anilor 1848-1849, Petru Pop¹. La vremea strădaniilor sale neîntrerupte ca lider al comunității ortodoxe, semnalase lipsuri fundamentale: a școlilor, a dascălilor, a posibilităților părinților de a-și da copiii la școală etc, în totul, a lipsei șanselor firești de

De altfel, singur faptul că această comunitate a continuat să existe și să prospere în acest spațiu, în mijlocul unui mediu natural

a crește învățământul la români. În aceste condiții, cu totul vitrege, el a fost obligat să conteze nu doar pe ajutorul poporenilor, ci și pe unul *din afară*. În cazul nostru, în primul rând erau vizate primăriile care adunau biruri de la români cu nepăsare, fără să dea nimic în schimb: teren de construcții, lemn din pădure, piatră din râu, moșie parohială etc. Aștepta ajutor și de la Episcopia din Sibiu, care, imediat în postpașoptism, gestiona câteva fonduri modeste destinate victimelor *agresiunilor armate ale neprietenilor*. În chip firesc, Petru Pop considera că românii din acest spațiu, atât de nedreptățiți și până atunci, după sfârșitul *rebeliei* sunt îndreptățiți să intre *în rând cu celelalte nații* și să beneficieze, ca și ele, de sprijin oficial pentru construirea și funcționarea școlilor lor. Socotindu-se în drept să ceară a fi tratat asemenea celor de seama lui, *vocal, neobosit* în revendicările sale *apăsate*, directe, fără complexe, exprimate cel mai adesea cu un curaj neobișnuit în epocă, a provocat, evident, antipatii, exasperându-i pe cei incriminați. Pentru ca nădejile într-o viitoare colaborare cu autoritățile să nu fie definitiv pierdute, a fost înlocuit din funcția executivă protopopească. Dar, pe fond, apreciindu-i-se personalitatea, ca a unui simbol al demnității românești din acel spațiu, a devenit „*protopop onorar*”, a mai activat mulți ani și a rămas un punct de referință în varii situații. După el, cei ce i-au urmat n-au putut decât să-i confirme constatările; în condiții noi, succesorii au încercat – uneori reușind – să ridice la un nivel superior instituția: *școala românească*.

Compensatoare parcă, o față a aceleiași monede, ni se pare funcționarea ulterioară în zonă tocmai a ginerelui său, pr. Ioan Băloiu (Beloiu, Belloi). Numit *protopop „pe-un sat”* - la Poiana Sărată - de același ierarh pașoptist, Andrei Șaguna, a fost remarcat chiar și de numeroși lideri români importanți „din Țară”. De fapt, părea o *ciudățenie*: un intelectual model, tocmai în vârful munților brețcanilor!, demn de dat ca exemplu pentru toată preoția și învățătorimea din Regatul românesc. Era socotit un preot *de sat* exemplar, informat la zi cu cele ce se petrec în spațiul românesc și în lume, și se dovedea, în condițiile complicate ale vremii, un excelent diplomat, bine ascuns în anonim. Despre el, se scrie în presă și la un moment dat (într-o imagine pe care ne-a făcut-o cunoscută dl. ing. Ciprian Hugianu) îl regăsim chiar în anturaj regal. Cu alt prilej, vom prezenta implicarea sa într-o

interesantă dispută teoretică de natură cultural-bisericească (1879), dusă de la înălțimea unei maturități intelectuale pe care și-o construise cu deosebire în spiritul șagunian, dar și al localnicilor - frați din Poiana Sărată în subvenționarea pictării tâmplii bisericii din Sfântu Gheorghe (1879).

Edificarea școlii din Brețcu de la începutul secolului al XX-lea – fără a fi singura, ori prima - a însemnat nu doar o *împlinire*, ci și un adevărat *proces de creștere*, îndelung și *greu de dus*, un *model* cu accente pozitive /negative și numeroase alte particularități.

Faptul că, în astfel de împrejurări, au apărut unele contradicții este și explicabil și previzibil și nu este singular. Ne conving de acest lucru dosarele *conflictuale* din arhiva folosită, care provin din majoritatea parohiilor în care se petrecea ceva important. Mai rămâne să răspundem întrebării dacă lipsa de unitate (totală) a comunității a fost doar un inconvenient pentru evoluția sa, ori actanții au fost astfel chiar și mai stimulați în numita lucrare. Pentru că, sigur, lipsa de unitate totală a îngreunat lucrurile. Dar ...

Teoretic vorbind, nefiresc ar fi fost ca, în acest context, să nu fi apărut discuții, grupul să se fi manifestat ca o *apă stătută*. În primul rând, acest proces *a creat un subiect major, dominant în societate, a animat, a stârnit* o populație altfel preocupată de viața cotidiană, de transumanță, de comerțul cu piei și lână, apoi și de manufacturi, fabrici etc. Este știut, din experiență de veacuri, că stările concurențiale - fie și când sunt regretabile - asigură, de obicei, o efervescență specifică progresului. Acum *oamenii se aleg*, grupurile de lideri *se fac și se desfac*, circulația și comunicarea la diverse niveluri cresc, experiența câștigată de toți devine tot mai bogată și folositoare în viitor, tentația de a fi valorificată e tot mai mare etc. De aceea, judecata ulterioară a unor astfel de fapte, dacă este unilaterală, și anume atunci când cercetătorul este aplecat numai asupra *literei unui document*, constituie mai mult decât o eroare. În primul rând, ar trebui răspuns tranșant la întrebarea: care dintre documente este mai credibil, că doar unele dintre ele susțineau un fapt, altele pe cel contrariu... Unul sau altul dintre protopopii care se ocupau de listele *venitelor și cheltuielilor* o fi greșit, dar de ce nu și controlorii lor? Poate, fără intenții *deșarte*, o fi socotit careva cu câteva coroane în plus, sau în minus. Dar, fiind *cu ochii unii pe alții*, toți s-au străduit să greșească cât mai puțin, să nu se expună și,

oricum, au reușit! Toate acestea s-au întrupat în „cazul Brețcu”.

Despre frământările dezvoltate la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, cu prilejul proiectării și ridicării Școlii din Brețcu, am scris mai extins într-un număr (11) al revistei ANGUSTIA². Din acutizarea frământărilor prezentate acolo s-au născut documentele pe care le vom prezenta mai jos. Deși sunt aici liste obișnuite, ele au avut această anvergură și pentru ca protopopul Dimian să se justifice în fața acuzațiilor celor din grupul protopopului Hamsea. Sunt remarcabile și pentru numeroase detalii tehnice din perimetrul construcțiilor de școli, al antrenării susținătorilor, colaboratorilor, donatorilor, plăților operațiilor de lucru - mărunte

sau majore -, intermediarilor, materialelor folosite etc.

Am reținut întâi informații din (A) *Jumalele de casă despre toate intratele și eșitele ce s-au făcut cu zidirea școlii celei nouă din Brețcu în anul 1904, până la finirea ei* (1911).

Dar și din (B) *Listele contribuenților, organizate după trei gestionari: I. Constantin Dimian; II. cassarul D. Ghiță, gociman; III. epitropul Ioan R. Stănciuc*. Remarcăm o listă cu taxa pentru femei (C), ca ele să poată sta „în față”, în biserică, fond care a fost donat școlii. Urmașii eroilor din acei ani vor avea astfel și plăcerea de a-și regăsi înaintașii în aceste liste. De ce nu, ca un imbold în actualitate?!³

Note

1. Despre Petru Pop și Ioan Beloiu vezi și Ana Grama, *Români sudtransilvani în a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Județul Covasna*, Arcus, 2006, 280 p.

2. Un corpus de documente din acest fond, care poate revela împrejurări tipice -semnificative- din viața școlii, în

relație cu învățătorul Aron Pușcariu, alte evenimente din anii 1912-1919 avem deja în lucru.

3. Arhiva Mitropoliei Sibiului, în continuare AMS, V - nr. 142 din 1902, Dosar cumulativ.

Glosar minimal

arvună: Acont; parte dintr-o sumă de bani plătită sau încasată înainte, la o cumpărare sau la încheierea unei tranzacții, ca garanție; avans;

birău: Primar rural. – Din magh. bíró.

boltaș: Proprietar al unei prăvălii; cel care vinde într-o prăvălie; negustor;

botă: Vas din doage de lemn înalt ca o cofă și înfundat la amândouă capetele, cu o mică deschidere pe capacul de deasupra, care servește pentru transportarea apei; Bătă.

cambie: Instrucțiune scrisă adresată unui cumpărător, prin care acesta este solicitat să plătească unui vânzător o sumă de bani înainte de o dată anterior stabilită;

cauțiune: Sumă de bani depuși pentru garantarea executării de către debitor a unei obligații; fidejusiune; garanție, (pop.) chezașie, (inv.);

căprior: Fiecare dintre bărnele puse câte două și împreunate la capătul de sus, care sprijină acoperișul unei construcții;

căraușie: Transport de mărfuri sau de persoane (în vehicule cu tracțiune animală), de obicei pe baza unui contract; ocupația de cărauș; căraușit; harabagie;

ciubăr: Vas din doage cercuite, prevăzut cu torți și folosit la păstrarea sau la transportarea lichidelor;

colaudare: Recepție a unei lucrări (construcții);

contemplarea locului: Avizarea amplasamentului;

contribuent: Persoană care participă la o acțiune comună, ajută, înlesnește apariția/ dezvoltarea unui lucru;

coroană: Monedă oficială în Imperiul Austro-Ungar, din 1892, când a înlocuit Guldenul austro-ungar. După 1900, coroana a fost unica monedă cu putere de circulație în Imperiul Austro-Ungar;

coton: Loc ferit, neumblat; ascunzătoare, ascunziș. (Reg.) Scobitură în malul unui râu, sub nivelul apei. 2. Construcție de zid, suport solid de fier sau înjghebare simplă de pietre, în care se face foc și pe care se așază cazanul la fiert. Din magh. katlan.

cuartal: Sfert de an. germ. quartal, d. lat. quantum, sfert, quattuor, patru);

filer: Monedă divizionară în Ungaria, valorând a suta parte dintr-un forint. – Din magh. fillér.

frăgor: Dud

hornar: Curățător de hornuri (coșar, urloier);

hurloi: Burlan; jgheab prin care se scurge apa;

maja metrică: Unitate de măsură pentru greutate, egală, după regiuni, cu 50, cu 100 de kg sau cu 100 de ocale; cântar pentru greutate mare;

măiestri: Mesteri;

măsar: Tâmplar, dulgher;

porto: Taxă la poștă;

postportul: Taxă care se plătește pentru expedierea prin poștă a unei scrisori, a unei sume de bani etc;

privată: Closet;

spesă: Cheltuială;

stângin: Unitate de măsură pentru lungime, folosită înaintea introducerii sistemului metric,

sindrilă: Material de invelitoare format din plăci de lemn cu secțiune triunghiulară, prevăzute cu ulucuri longitudinale pe canturile groase;

țol: (în germană: Zoll, care se citește țol) este o unitate de măsură pentru lungime, egală cu 25,4 mm (2,54 cm).

umblătoare: vezi privată

Lista
contribuenților la zidirea scôlei cei nouă din Breșcu
în anul 1904 la colectantele Protop. Constantin Dimian.

Nr. cur.	Numele și conumele contribuenților	Suma	
		Corône	Fileri
1.	Victor Constantin Dimian 20 franci Galați	19	04
2.	Teodor Mardache	5	-
3.	Ghița Buzoianu Brăila 100 franci	95	-
4.	Damian Popescu " 100 franci	95	-
5.	Ioan Vasilescu Cârstocea Florescu	25	-
6.	Protopopul Constantin Dimian	100	-
7.	George Popa Băleanu	100	-
8.	Ioan Mihăilă Gogu 100 franci	95	-
9.	George Micu Boroș	30	-
10.	George Tărlungeanu Grosu	100	-
11.	Nicolau Dumireu Zămescu 100 franci	95	-
12.	Nicolau N. Manea înv[ățător]	20	-
13.	junele Nicolau George Bărlă	20	-
14.	George Dumitru Băjanu	20	-
15.	Dumitru Dumitru Fenechi Șutu	10	-
16.	Ghiță St. Dimian	6	-
17.	(...) Radu Fenechi	10	-
18.	(...) George Teacă	4	-
19.	George (O)Urëndariu	10	-
20.	Florea Stoicheci	10	-
21.	Ioan Florea Stoicheci	10	-
22.	Dumitru Fenechi Fiă	10	-
23.	George Varvarichl	6	-
24.	George Jugănar	6	-
25.	Radu Iordache	4	-
26.	Învețătorul Aron Pușcariu	10	-
27.	Un domn din București 150 franci	142	50
28.	Nicolau Dumitru Băjanu	8	-
29.	Ghiță cojocariu din Focșani 100 franci	95	-
30.	George Tirneavu din Papăuți	5	-
31.	Dumitru Vrânceanu sen.	4	-
32.	Vasile Spiridon Dimian, Gălați	68	-
33.	junele Ioan I. Păvălucă Aulișcă	50	-
34.	Radu Teacă	10	-
35.	George Rucăreanu	6	-
36.	Ioan Vleji	8	-
37.	Dela Fundațiunea Șaguna din Sibiu	299	58
38.	Epitropul scolar Ióan Radu Fenechi +20	60	-
39.	Constantin Boroș pe un frăgar	2	-
40.	George Bărlă iar.(?)	6	-
41.	George Teacă Chiper	4	-
42.	Ioan Mehedințu	6	-
Suma face		1689	12
Transport		1689	12
43.	Constantin Ciurea Pășcău	6	-
44.	George Gocimanu Băltatu	6	-
45.	Împrumutul dela Albina	2029	-
46.	Ioan Gogoiu	5	-
47.	Vasile Moldoveanu Jutcă	6	-
48.	George Fenechi Turcu a cărat apă	4	-
49.	Văduva Constantin Rentla	2	-
50.	Ioan Botezat	4	-
51.	Ioan Nica Grosu sen.	4	-
52.	Vasile Micu Vlăduț	4	-
Suma tuturor Intratelor la mine		3759	12
" Eșitelor		3693	16
		65	96

Pe aceste șezeci și cinci coroane și 96 fileri i-am dat antreprenorilor Csikos és Török spre a-și căpăta restul din cele 451 cor 32 fil. însemnați de inginer la colaudare, căci din aceste 451 cor 32 fil. le-am dat 322 cor. 50 fil., și lui Konya încă 50 coroane, cu totul deci 372 cor. 50 fil; ar mai avea deci să primească 78 cor. 82 fil. și fiindcă la mine sunt numai 65 cor. 96 fil. astfel s-a dat din partea Dlui Ghiță Gocimanu 12+76 adică douăsprezece coroane și 76 fileri și fiindcă dânsul mi-a fost dat 20 cor. 84 fil. așa eu îi mai întorc încă 8 coroane și 8 fileri și la mine nu se mai află nici un ban al școlii.

Constantin Dimian/ Protopop

Ioan Hamsea/ Prot. cons.
George Gociman mp.
Nețiu Dimian
G. Tiaca mp

George Hamsea mp./pres. com.

Ghorghyță Fenece [Însemnare alăturată cu creionul]
Intrați 3878.96/ Eșite 3948.12/ Jelus 69.17

**I. Consemnarea
speselor făcute de protopop Constantin Dimian
cu zidirea scoalei cei nuouo in anul 1904**

Nr. cur.	Numele și conumele contribuenților	Suma	
		Coróne	Fileri
1.	Zece stângini de pétără à 14 coroane	140	-
2.	Pentru var à 2 coróane 40 fileri maja metrică	359	80
3.	Tăiatul a 100 bârne câte 6 fileri	6	-
4.	Comisiunei sé contempleze locul, birău și notar	9	-
5.	Cărămidarilor pentru facerea cărămidei și zile de lucru la facerea cotloanelor	310	-
6.	Cărăușului carele a adus și a dus pe cărămidari	32	-
7.	Facerea gropii unde sé se stingă varul	10	-
8.	Stinsul varului la mai mulți, lucru și apă precum au arătat învățătoriu	40	40
9.	Doue ciururi de sirmă în 25 Maiu	6	87
10.	O lopată de fer la cărămidari	-	90
11.	Lui Beneke Antal făcutul baracei la cărămidari	3	20
12.	Cirie la cărămidari	1	82
13.	40 scânduri à 80 fil., 2 ciubare, 2 bote	40	-
14.	Borbăth Iános pentru paie la cărămidari	2	-
15.	Preotului catolic din Lemnia pentru paie	4	-
16.	Lemne de brad dela Dimeny István și Spiridon Dimian	92	40
17.	Fer la legatul formelor de cărămidă	1	-
18.	Învăț. George Teacă de a plătit stinsul varului	10	-
19.	Pasko Gáspár, patru cară de năsip la cărămidari	4	-
20.	Kalányos Mihály, pentru stinsul varului	4	60
21.	Kalányos Mihály, măritul gropii și stinsul varului 12/25	9	-
22.	Aron Pușcariu a plătit 14 copii [la] încărcatul <i>cottonului</i> (? Subl. la lectură, în original)	17	20
23.	Facerea apelului de ajutor, plătirea epistolelor recomandate la poștă și cumpărarea de bârne	43	30
24.	Stinsul varului pe urmă, în 15/28 Maiu	7	40
25.	Pasko Gáspár 1 stângin lemne de brad	6	50
26.	Szőcs Iános pe lemne de brad 4 stângine (compl. în orig. la lectură)	26	60
27.	Trefás István pe 2 stângine lemne de brad, cu dusul lor	13	20
28.	Lui Aron Pușcariu să plătescă lucrători etc. (etc. subl. ca o observ.)	50	-
29.	Ioan Vleji, 2 zile căratul cărămidei în cotlon	8	-
30.	Farkas Jozsef, 3 stângine de lemne	19	80
31.	Frenko Ferencz, pentru locul unde s-a făcut cărămida	40	-
32.	La un copil de cărămidar zile de lucru, când s-a dus	3	60
33.	Tăiatul frăgarilor în curtea scoalei	-	80
34.	Lui Erős Iános, 5 stângine lemne	33	-
35.	Petru Boroș, pentru căratul în cotlon	-	50
36.	La 11 copii de ungur încărcatul în cotlon	3	42
		1370	31

	Titlul pe care s-a operat	Suma	
		Coróne	Fileri
	Transport	1370	31
37.	Dénes Gergély, căratul cărămidei în cotlon	1	60
38.	Florea Teacă, arsul cărămidei în cotlon	-	80
39.	Istok Pál, pe 3 stângine de lemne de brad	19	80
40.	Invêt. George Teacă i-am dat să plătească	169	31
41.	Lui Constantin Ciurea Păscău pe 3 1/2 zile cu carul	14	-
42.	10 cărliche cu sraf (?nn) în tavanul odăilor	1	20
43.	Lupán (... nn) Imré, pe 1 stângin de lemne de brad	6	60
44.	Kalányos Mihály, lipitul și arsul cotlonului	10	-
45.	George Ciurea, pe 1 stângin lemne de brad	6	60
46.	Carbol pentru spartul capetelor bânelor în tavan	5	80
47.	Vatány Sándor îngrăditul cărămidei	3	-
48.	Condica de la tipografia archidieceșană cu porto	7	50
49.	Doctorului pentru vizitarea școlii nouă	2	-
50.	P. George Hamsea căraușie la cumpărarea sobei din scóľă	2	-
51.	Prețul sobei și al hurloaielor	68	-
52.	Căraușului pentru adusul sobei din Vașarei	2	-
53.	Hurloaie nouă la soba cea veche	3	4
54.	Zidarului Boroș Iános pentru facerea privatei, anticipatiune	70	-
55.	Lui Csikos și Török, antreprenorilor scoalei	185	8
56.	Masarului Kanya Mihaly	550	-
57.	Lui Csikos și Török antreprenorilor înainte de colaudare	200	-
58.	Inginerului pentru colaudare	100	-
59.	Lui Vasile Fenechi	20	-
60.	Antreprenorilor Csikos și Török după colaudare	322	50
61.	Kolányos Mihály, facerea gropilor la colaudare	2	40
62.	Lui Konya Mihály masarului	50	
63.	S-a depus la banca din Brețcu cauțiunea maisterilor	460	-
64.	Cu dusul la București după cei 150 franci, s-a spesat	28	-
65.	George Fenechi Turcu, căratul apei cu carul	4	-
66.	Geoge Cioabă, încărcatul cotlanului	6	-
		3693	
67.	Căratul scândurilor la baracă, năsip și paie (cu obs. la lectură nn)	10	
68.	(.....)		

**Jurnal de cassă despre toate intratele și eșitele ce s-au făcut cu zidirea școlii noi
din Brețcu în anul 1904, până la finirea ei (1911)**

Nr 1- 50 listă identică cu cea a contribuenților preotului C. Dimian; excepție: la nr. 48 se menționează cheltueli pe țigľă; la nr. 50 donația văduvei lui Const. Rențea, cum mai sunt și alte poziții diferite. De la nr. 53, se reiau consemnări - uneori în alt limbaj - din lista de la speșele preotului C. Dimian.

		Transport	1689	12			
43.		Constantin Ciurea Păscău	6	-	-	-	
44.		George Gocľmanu Băľľatu	6	-	-	-	
45.		Împrumutul dela Albina	2029	-	-	-	
46.		Ioan Gogoiu	5	-	-	-	
47.		Vasile Moldoveanu Jutcă	6	-	-	-	
48.		Pentru țigľă și stricarea scocurilor lui Török	-	-	26	22	Fundaționat
49.		Ioan Nică Grosu sen.	4	-	-	-	
50.		Văduva Constantin Renția	2	-	-	-	
51.		Împrumutul Albina (corectură)	550	-	-	-	
52.		Ioan Botezat	4	-	-	-	
53.		Zece stângini peatră a 14 Cor.	-	-	140	-	
54.		200 măľľ metr var a 2 Cor 40 fl din care am plătitu	-	-	259	80	
55.		Tăiatul a 100 bame în pădure a 6 fileri	-	-	6	-	
56.		Comisiunei să contempleze locul, notar, birău	-	-	9	-	

57.		Cărămidarilor, facerea cărămidei, cotoanelor și zile de lucru	-	-	310	-	
58.		Adusul și dusul Cărămidarilor	-	-	32	-	
59.		Facerea gropii de stins varul	-	-	10	-	
60.		Stinsul varului la mai mulți, lucru și apă	-	-	40	40	
61.		2 ciururi de năsip	-	-	6	87	
62.		O lopată de fer la cărămidari	-	-	-	90	
63.		Benke Anti, făcutul baracelor cărămidarilor	-	-	3	20	
64.		Cuie la barace și la cărămidari	-	-	1	80	
65.		40 scânduri a 80 fil.2 ciubere, 2 bote	-	-	40	-	
66.		Paie la cărămidari dela Barbáth Iános	-	-	2	-	
67.		Paie dela preotul din Lemnia	-	-	8	-	
68.		14 stângine lemne a 6*60 dela Dimény István	-	-	92	40	
69.		Fer pentru legatul formelor de cărămidă	-	-	1	-	
70.		Inv. George Teacă a plătit stinsul varului	-	-	10	-	Vezi nr. 70
71.		Pásko Gáspár, 4 cară năsip la cărămidari	-	-	4	-	
72.		Kolányos Mihály, stinsul varului	-	-	4	60	
73.		Mărirea gropii și stinsul varului 12/25 Maiu	-	-	9	-	
74.		Aron Pușcar plata la 14 copii încărcat în cotlon	-	-	47	20	
75.		Facerea apelului, recomandarea epistolelor și cumpărarea a 100 bărne	-	-	43	30	
76.		Stinsul varului pe urmă 15/28 Maiu	-	-	7	40	
77.		Pásko Gáspár, 1 stagiu de lemne	-	-	6	50	
78.		Szöcs Iános, 5 stângine de lemne	-	-	33	-	
79.		Tréfas István, 2 stângine de lemne și dusul lor	-	-	13	20	
80.		Plata făcută de Aron Pușcariu la lucrători	-	-	50	-	
81.		Ion Vleji, 2 zile cu carul	-	-	8	-	
82.		Farkas Iozsef 3 stangine de lemne	-	-	19	80	
83.		Frenko Ferencz, pentru locul unde s-a făcut cărămida	-	-	40	-	
84.		3 zile de lucru la 1 copil de cărămidar	-	-	3	60	
85.		Tăiatul frăgarilor în curtea scoalei	-	-	-	80	
86.		Erös Iános, pe 5 stangine de lemne	-	-	33	-	
87.		Petru Baros, încărcat în cotlon	-	-	-	50	
88.		La 11 copii de ungr, încărcat în cotlon	-	-	3	42	
3751			12		1392	91	
Transport			3751	12	1389	73	
89.		Dénes Gergély, căratul cărămidei	-	-	1	60.	
90.		Florea Teacă, arsul cărămidei	-	-	-	80	
91.		Istok Pál 3 stangine de lemne	-	-	19	80	
92.		(corectat n.n.) Cărămidarilor pentru facerea, încărcatul și arsul cărămizii	-	-	169	31	Predați lui Ghiță (?) și plătiți cărămidarilor.
93.		Const. Ciurea Tășcău 3 ½ zile cu caru	-	-	14	-	
94.		Zece șrofuli la tavan	-	-	1	20	
95.		Lupán Imre 1 Stangin lemne	-	-	6	60	
96.		Kalányos Mihály, lipitul și arsul cotlon	-	-	10	-	
97.		George Ciurea, 1 Stangini lemne	-	-	6	60	
98.		Carbol pentru spartul capetelor bănelor	-	-	5	80	
99.		Vatány Sándor, îngrăditul cărămidei	-	-	3	-	
100.		Condica dela tipografia archidi. cu posta	-	-	7	50	
101.		Doctorului, vizitarea scoalei celei nouă	-	-	2	-	
102.		P. George Hamsea, căraușie la cumpărarea sobei	-	-	x	La 24 august 1907 (...)	
103.		Prețul sobei și al hurloaielor	-	-	68	-	
104.		Adusul sobei din Kvașarei	-	-	2	-	
105.		Hurloaie noi la soba veche	-	-	3	40	
106.		Lui Baras Iános arvună să facă privata	-	-	70	-	
107.		Măsarului Konya Mihály	-	-	550	-	
108.		Lui Csikos și Török	-	-	186	84	
109.		Inginerului la colaudare	-	-	100	-	

110.		Lui Csikos înainte de colaudare	-	-	200	-	
111.		Lui Csikos la colaudare	-	-	200	-	
112.		Lui Vasile Fenechi	-	-	20	-	
113.		Lui Csikos	-	-	122	50	
114.		Căratul scândurilor la barace, năsip și pae	-	-	14	-	
115.		Kalányos, facerea gropilor la colaudare	-	-	2	40	
116.		Lui Kanya Mihály	-	-	5	-	
117.		Depuși la banca din Brețcu vadiul	-	-	460	-	
118.		Dusul la București după cei 150 Lei	-	-	28	50	
119.		Parasch. Tărlungeanu statu în biserica mare	20	-	-	-	
120.		Costache Fenechi al II cuartal pe lumini	75	-	-	-	
121.		Inv. George Teacă	12	-	-	-	
122.		Zidarilor cu umblătoarea	-	-	31	20	
123.		10 bărne à 4 Cor.	-	-	40	-	
124.		12 scânduri à 1 Cor.	-	-	12	-	
125.		5 bucăți de stejar à 1 Cor.	-	-	8	-	
126.		Pe cuie de fer	-	-	-	86	
127.		Marti Dere András, facerea staborului	-	-	5	-	
128.		Arvună lui Serfözö Venczel György	-	-	4	-	
129.		Pe bărne de căpriori	-	-	8	-	
130.		Plata lui Venczel György	-	-	4	-	
131.		1 scândură la gardul casei parohiale	-	-	-	80	
132.		Toriz Gergely, îndreptarea staborului	-	-	1	-	
133.		Venczel György	-	-	21	-	
134.		Tréfás József, pe scânduri	-	-	32	12	
135.		Pasko Găspar, pentru 300 șindilă	-	-	7	80.	
136.		George Boldea pe 400 șindilă	-	-	10	80.	300
Hamsea			3897	04	3882	80	(Corect.
			3858	12	3924	34	ilizibile n.n.)
		Dela Ghiță Gociman, ratul casei	18	08	3916	74	3985•94
Transport			3858	12	2882 (șters)	16	
137.		Dela Ghiță Gocimanu am primit	20	84	-	-	
138.		Am restituit lui Ghiță Gocimanu	-	-	8	18	
139.		Pe 12 căpriori	-	-	12	-	
140.	14•88	Pe 6 stâlpi de stejar la școală și biserică	-	-	3	60	Vezi nr. 125
			3878	96	3948	12	
Subtrăgând întratele 3878•96 din Eșite 3948•12 am spesat mai mult cu 69 Cor. 16 fileri, adeca șesezeci și nouă Cor•16 fileri			-	-	69	16	
II. Intratele și Eșitele la cassarul D. Ghiță Gociman.							
141.		Protopop Dumitru Coltafeanu	100	-	-	-	
142.		Epitrop Ion Radu Stăncicu	142	-	142	-	83 bărne
143.		George D. Zărnescu	100	-	-	-	
144.		Ion C. Gocimanu Giambășel	100	-	-	-	
145.		Niță Coltofean din Galați 100 Lei	94	-	-	-	
146.		Damian Drăgănescu din Galați 40 Lei	37	60	-	-	
147.		Ioan N. Gocimanu Covrig	40	-	-	-	
148.		Ghiță C. Gocimanu, boltașu	100	-	-	-	
149.		Eremia Renția	16	-	-	-	
150.		Nicolau Iordache sen.	10	-	-	-	
151.		Ion Ciobanu Făstăcală	6	-	-	-	
152.		Nicolau Manea sen.	10	-	-	-	
153.		George Tătaru	10	-	-	-	
154.		Ion V. Băjan	5	-	-	-	
155.		George I. Fenechi	10	-	-	-	
156.		Vasile V. Vrânceanu	20	-	-	-	
157.		Epitr. scol. Ion R. Fenechi	20	-	-	-	a mai dat încă 60 cor., nr. 38
158.		George Toma Teacă	6	-	-	-	Vezi 327
159.		Ioan Budileanu	10	-	-	-	
160.		George Apostolașe	4	-	-	-	

161.		Ion G. Vrânceanu	6	-	-	-
162.		Ion Finta	6	-	-	-
163.		Vasile R. Stăncicu	20	-	-	-
164.		Ion N. Terzea	10	-	-	-
165.		George N. Băjan	11	-	-	-
166.		George V. Moldovean	10	-	-	-
167.		Nicolau Ciocan	10	-	-	-
168.		Nicolau Renția Chitan	6	-	-	-
169.		Petru Stoichescu	10	-	-	-
170.		George Fl. Ciurea	5	-	-	-
171.		Petru Ardeleanu	10	-	-	-
172.		Ion G. Păvălucă	10	-	-	-
173.		Nicolau Tătaru	10	-	-	-
174.		Ion Băjan Berechi	10	-	-	-
175.		Constantin Butoianu	4	-	-	-
176.		George D. Moldoveanu	11	-	-	-
177.		Petru Fenechi	30	-	-	-
178.		Constantin Boros Pușchiu	10	-	-	-
179.		George Mardache	10	-	-	-
180.		George Av. Renția sen.	10	-	-	-
181.		Ion I. Bêtrânu	4	-	-	-
182.		Stan Enache Suvejan	6	-	-	-
183.		Toma Stoica	4	-	-	-
			921	60		
Transport			921	60	-	-
184.		Splridon Șerban	10	-	-	-
185.		Ion Șerban sen.	10	-	-	-
186.		George Niță Ciurea	6	-	-	-
187.		Stefan Media	4	-	-	-
188.		Ion Petru Stoichescu	6	-	-	-
189.		Ioan Popana (?)	10	-	-	-
190.		Sandu Dantes	6	-	-	-
191.		Eftimie Sorescu	10	-	-	-
192.		Vasile Fenechi sen.	10	-	-	-
193.		George Manea Brătîlă	10	-	-	-
194.		Ion N. Grasu Iar.	20	-	-	-
195.		George R. Fenechi	10	-	-	-
196.		Ion Dav. Moldovean	10	-	-	-
197.		Constantin Bêtrânu	6	-	-	-
198.		Ion Ciobanu Spănu	10	-	-	-
199.		Stoica St. Boroș	10	-	-	-
200.		Ion Stoian Grosu	4	-	-	-
201.		George Fenechi Cojocar	6	-	-	-
202.		Constantin Micu Vlăduț	6	-	-	-
203.		Ion I. Boroș	6	-	-	-
204.		Nicolau Oancea	6	-	-	-
205.		Nicolau N. Vrânceanu	6	-	-	-
206.		Ion Micu Boroș	6	-	-	-
207.		Nicolau Crintea (?)	10	-	-	-
208.		Stefan Teculescu	10	-	-	-
209.		Ioan C. Ursu	6	-	-	-
210.		Ioan Stavaria	6	-	-	-
211.		George Lungu	6	-	-	-
212.		Ioan Pătulea	4	-	-	-
213.		Ioan V. Tătaru	5	-	-	-
214.		Petru Tătaru	6	-	-	-
215.		Nicolau Terzea	6	-	-	-
216.		Ion C. Gocimanu Covrigaș	10	-	-	-
217.		Damian I. Fenechi	10	-	-	-
218.		Constantin C. Iacob	4	-	-	-
219.		Preotul George Hamsea	100	-	-	-
220.		George Bercu	6	-	-	-
221.		Vasile N. Tătaru	6	-	-	-
222.		George Bêtrânu	5	-	-	-

223.		Radu Stăncicu	6	-	-	-	
224.		Pavel Păvălucă	4	-	-	-	
225.		George G. Zărnescu	10	-	-	-	
226.		George Vrânceanu Vrabia	6	-	-	-	
227.		Constantin Budeanu	10	-	-	-	
228.		George Ghiorgă	6	-	-	-	vezi 329
229.		George Bîrlă sen.	6	-	-	-	
230.		George Magoș Palade	6	-	-	-	
231.		Ion Er. Dobrin	6	-	-	-	
232.		Stan Teacă sen.	6	-	-	-	
233.		George Cristea Eremia	6	-	-	-	
234.		Ion I. Pavălucă	10	-	-	-	
			1301	60	-	-	
Transport			1391	60.			
235.		George Crețu	4	-	-	-	
236.		Nicolau Ardeleanu	6	-	-	-	
237.		Ioan Tănase	6	-	-	-	
238.		Vasile Terzea	6	-	-	-	
239.		Constantin I. R. Fenechi	10	-	-	-	
240.		Nicolau D. Vrânceanu	6	-	-	-	
241.		Pavel Vrânceanu	10	-	-	-	
242.		Constantin Budileanu	6	-	-	-	
243.		Andrei Șiman	4	-	-	-	
244.		Ioann Budeanu	4	-	-	-	
245.		George Iordache	4	-	-	-	
246.		Ioan D. Vrânceanu	6	-	-	-	
247.		Vasile Iacob	4	-	-	-	
248.		George Budileanu	6	-	-	-	
249.		George Ungureanu	4	-	-	-	
250.		junele Ion Ciurea Pețeg 20 Lei	18	40	-	-	
251.		junele Petru Teaca 20 Lei	18	40	-	-	
252.		Ioan D. Dimian	6	-	-	-	
253.		George Vrânceanu Țițeu	6	-	-	-	
254.		Radu Boroș	6	-	-	-	
255.		Vasile Ioan Șerban	10	-	-	-	
256.		Ghiță Boldea	6	-	-	-	
257.		Ion I. C. Boroș Mijea iar.	4	-	-	-	
258.		Vasile Pîsoiu iov.	6	-	-	-	
259.		Ioan Moroianu	6	-	-	-	
260.		Vasile Mișu Boroș	6	-	-	-	
261.		Ion Petrișor iar.	4	-	-	-	
262.		Radu Gocimanu	6	-	-	-	
263.		George Cioabă	6	-	6	-	a cărat cărăm.
264.		Toma Boroș	10	-	-	-	
265.		George Muntean	4	-	-	-	
266.		Vasile Șerban sen.	4	-	-	-	
267.		George Sandru Panciu	6	-	-	-	
268.		George G. Teacă Chiper	2	-	-	-	
269.		Nicolau Bârlegi iar.	6	-	-	-	
270.		Ioan Oancea	4	-	-	-	
271.		Nicolau G. Zărnescu	4	-	-	-	
272.		Andrei Rucăreanu	4	-	-	-	
273.		Nicolau Frusinar	3	-	-	-	
274.		George Ciurea Pețeg	6	-	-	-	
275.		junele Niță Dimian 200 Cor. din care la școală	100	O sută la fundațiunea (...)			
276.		Ioan Pătulea	6	-	-	-	
277.		Ioan Sp. Șerban	4	-	-	-	
278.		George Lazăr	6	-	-	-	
279.		George Ciobanu Galtă	6	-	-	-	
280.		Ioan G. Șerban	4	-	-	-	
281.		Ioan Oprea	4	-	-	-	
282.		George C. Pîsoiu	6	-	-	-	
			1775	40			

Transport				1775	40			
283.			Ioan G. Micu Boros	10	-	-	-	
284.			Constantin Vranceanu din Viziru 100 lei	94	50	-	-	
285.			George Popescu	4	-	-	-	
286.			Ioan I. Gocimanu Băltătuș	6	-	-	-	
287.			Ioan R. Stanciu diferență % la Albina	31	50			
288.			Dumitru Bercu	4	-	-	-	
289.			Ioan Ev. Șandru	4	-	-	-	
290.			Ioan I. R. Fenechi ginerele Vrâncenei	6	-	-	-	
291.			Ioan Găitan (<i>Găitanii</i> , mari neg. Brașoveni nn)	10	-	-	-	
292.			Constantin Florea Teacă	10	-	-	-	
293.			George Micu Vlăduț	4	-	-	-	
294.			George I. St. Dinian	6	-	-	-	
295.			George G. Fenechi, Cojocar iar.(?)	4	-	-	-	
296.			Vasile G. Teacă	6	-	-	-	
297.			Ion Er[emia] Vizinteanu	4	-	-	-	
298.			George Bucur Olteanu	4	-	-	-	
299.			Ion Staica Boros	6	-	-	-	
300.			Ion Cidan Boran	6	-	-	-	
301.			Ion Teacă Căcerel	6	-	-	-	
302.			Ion Cidan Moman	4	-	-	-	
303.			% după colecta depusă la bancă	59	82	-	-	
304.	22/8 1904	I	Cărmidarilor	-	-	37	26	Plus 169 din poz. 92
305.	1/9 "	II	Lui Török și Csikos	-	-	500	-	
306.	3/4 "	III	" " "	-	-	375	-	
307.	10/9 "	IV	" Török și Csikos	-	-	360	-	
308.	24/9 "	V	" Török și Csikos	-	-	200	-	
309.	28/1 1905	VI	Protopopului Constantin Dimian	-	-	20	84	Vezi 137
310.	8/2 "	VI I	Hornarului	-	-	2	-	
311.	6/2 "	VI I	Lui Török și Csikos	-	-	50	-	
312.	9/5 "	IX	La [Banca] Albina prelungirea cambiului	-	-	161	10	
313.	" "	ad IX	Postportul la Albina	-	-	-	50	
314.	" "	ad IX	Cambiul	-	-	1	40	
315.	1/8 "	X	Căratul pământului Mariei Ciurea	-	-	40	-	
316.	9/a "	XI	Lui Török și Csikos	-	-	100	-	
317.		XI I	Pittima Amelino pe 2 petri la scoori	-	-	2	-	
318.		XI II	Prolungirea Combiului la Albina	-	-	177	10	
319.		ad XI II	Postportul la Albina	-	-	-	50	
320.		XI V	S-au depus la bancă cu libel	-	-	358	82	
321.			A restituit protop. Constantin Dimitriu	8	08	-	-	
322.			% dela banca din Brețcu	19	96	-	-	
323.			Vinderea cărămidei lui Fintă Mazes	290	-	-	-	
324.			Tot pe cărămidă de la George Ciurea	4	-	-	-	
325.			George Dumitru Fenechi	100	-	-	-	
326.			Dumitru B. Olteanu	6	-	-	-	
327.			George Toma Teacă	4	-	-	-	Vezi 152
328.			Stefan Media	2	-	-	-	Vezi 187
329.			George Ghiorgăltă	4	-	-	-	Vezi 228
330.	Octși 1906	X V	Prolungire la Albina	-	-	100	-	-
				2503	26	2548	00	
Transport				2503	26	2548	00	

331.		XVI	Lui Konya Mihály	-	-	190	-	
332.		XVI I	Prölongire la Albina	-	-	161	48	
333.		XVI II	S-au ridicat dela banca din Brețcu	358	82	-	-	Ratul casei
Subtrăgându-se intratele din spese, așa a spesat Ghiță Gocimanu cu 37 cor. 40 fil. mai mult din al seu.				2862	08	2899	48	1808

III. *Spesele ce le-a făcut episcopul Ioan R. Stăncicu pentru facerea școalei din banii stranelor și al statului femeilor în biserica mare a bărbaților*

din banii suavelor și al straturii femeilor în biserică mare a barbaților							
334.		Pentru var	-	-	12	-	
335.		Căramidarilor	-	-	50	-	
336.		Învețătorului George Teacă (cu comentariu la lectură n.n.)	-	-	20	-	
337.		Măiestrilor cari au făcut școala Csikos	-	-	150	-	
338.		Tot măiestrilor cari au făcut școala	-	-	410	-	
339.		Earăși măiestrilor	-	-	300	-	
340.		[Original: <i>avansat (?) pentru strane</i> . Corectură: <i>ajutor de la biserică.</i>]	517 (se taie)	-	-	-	
341.		A încasat dela femei	440	-	-	-	
Prin epitrop s-a încasat 78 cr. (?) mai mult decât s-a spesat			1057	-	1051		
Recapitulându-se spesele și Intratele rezultă							
I	Prin protopopul Constantin Dimian		3878	96	3948	12	
II	" Ghită Gocimanu		2862	08	2899	48	
III	" epitropul Ion R. Stanciu		1057	-	1050	-	
			7798	04	7897	60	

Va să zică facerea scoalei de 20 metri de lungă și 11 metri de lată împreună cu umblătoarea (WC n.n.), șopronul de lemn și repararea gardurilor face laolaltă suma de 7897,60 împreună cu spesele de proces.

Înv. George Teacă a spus:

342.			Lui Tamas Istvan stinsul varului și apă	-	-	20	-
343.			La 4 copii pe câte 3 zile a 50 fl	-	-	6	-

ANEXE

(Structuri tematice din liste)

1. Cheltuielile mereu neglijate, de altfel înrobitoare, pentru acte, avocați, procese, alte

Comisiunei să contempleze locul, birău �i notar	9	-
Facerea apelului de ajutor, plătirea epistolelor recomandate la po�t� �i cumpărarea de b�rne	43	30
Condica de la tipografia archidieceasan� cu porto	7	50
Doctorului pentru vizitarea scol�i nouă	2	-
Lui Csikos �i T�r�k, antreprenorilor scoalei	185	8
Masarului Konya Mihaly	550	-
Lui Csikos �i T�r�k antreprenorilor inainte de colaudare	200	-
Inginerului pentru colaudare	100	-
Antreprenorilor Csikos �i T�r�k după colaudare	322	50
Kolányos Mihály, facerea gropilor la colaudare	2	40
Lui Konya Mihály m�sarului	50	-
Cu dusul la Bucuresti după cei 150 franci, s-a spesat	460	-

Lucru cu Banca din Brețcu și Banca Albina

		Împrumutul dela Albina	2029	-		
		Ioan R. Stanciu diferența % la Albina	31	50		
		% după colecta depusă la bancă	59	82		
9/5 "	IX	S-a depus la banca din Brețcu cauțiunea maisterilor La Albina prolongirea cambiului	-	-	161	10
" "	ad IX	Postportul la Albina	-	-	-	50
	ad XIII	Postportul la Albina	-	-	-	50
	XIII	Prolongirea Combiului la Albina	-	-	177	10
	XIV	S-au depus la bancă cu libel	-	-	358	82
Oct și 1906	XV	Prolongire la Albina	-	-	100	
% dela banca din Brețcu			19	96	-	-
XVIII	S-au ridicat dela banca din Brețcu		358	82	-	-
						Ratul casei

Meșteri, lucrători, inclusiv copii

Lui Aron Pușcariu sã plătescã lucrători etc. (etc. subl. ca o observ. nn)			50	-		
Ioan Vieji, 2 zile cãratul cãrãmidei în cotlon			8	-		
Petru Boros, pentru cãratul în cotlon			-	50		
Tãiatul frãgarilor în curtea scoalei			-	80		
Denes Gergely, cãratul cãrãmidei în cotlon			1	60		
Lui Beneke Antal fãcutul baracei la cãrãmldari			3	20		
Lui Constantin Ciurea Pãscãu pe 3 ½ zile cu carul			14	-		
Kalányos Mihály, lipitul și arsul cotlonului			10	-		
Carbol pentru spartul capetelor bãrnelor în tavan			5	80		
Vatány Sándor îngrãditul cãrãmidei			3	-		
Zidarului Boros Iános pentru facerea privatei, anticipatiune			70	-		
Kolányos Mihály, facerea gropilor la colaudare			2	40		
George Cioabã, încãrcatul cotlonului			6	-		
Cãratul scãndurilor la baracã, nãsip și paie (cu obs. la lecturã nn)			10			
Mãiestrilor cari au fãcut scoala Csikos			-	-	150	-
Tot mãiestrilor cari au fãcut scoala			-	-	410	-
Earãși mãiestrilor			-	-	300	-
6/2 "	VIII	Lui Török și Csikos	-	-	50	-
Copii						
Aron Pușcariu a plătit 14 copii [la] încãrcatul <i>cotlonului</i> (? Subl. în orig.)			17	20		
La un copil de cãrãmidar zile de lucru, când s-a dus			3	60		
La 11 copii de ungur încãrcatul în cotlon			3	42		
La 4 copii pe cãte 3 zile a 50 fil			-	-	6	-

Materiale fundamentale: cãrãmidã, lemne, var, cãrãușii

Cãrãmidarilor pentru facerea cãrãmidei și zile de lucru la facerea cotloanelor			310	-		
Borbãth Iános pentru paie la cãrãmldari			2	-		
Preotului catolic din Lemnia pentru paie			4	-		
Fer la legatul formelor de cãrãmidã			1	-		
Pasko Gãspar, patru carã de nãsip la cãrãmldari			4	-		
Florea Teacã, arsul cãrãmidei în cotlon			-	80		
22/8 1904	I	Cãrãmldarilor	-	-	37	26
			Plus 169 poz. 92			
Vinderea cãrãmidei lui Fintã Mazes			290	-	-	-
Tot pe cãrãmidã de la George Ciurea			4	-	-	-
Cãrãmldarilor			-	-	50	-
Cirie (Chirie nn) la cãrãmldari			1	82		
O lopatã de fer la cãrãmldari			-	90		
Frenko Ferencz, pentru locul unde s-a fãcut cãrãmidã			40	-		

Lemnele

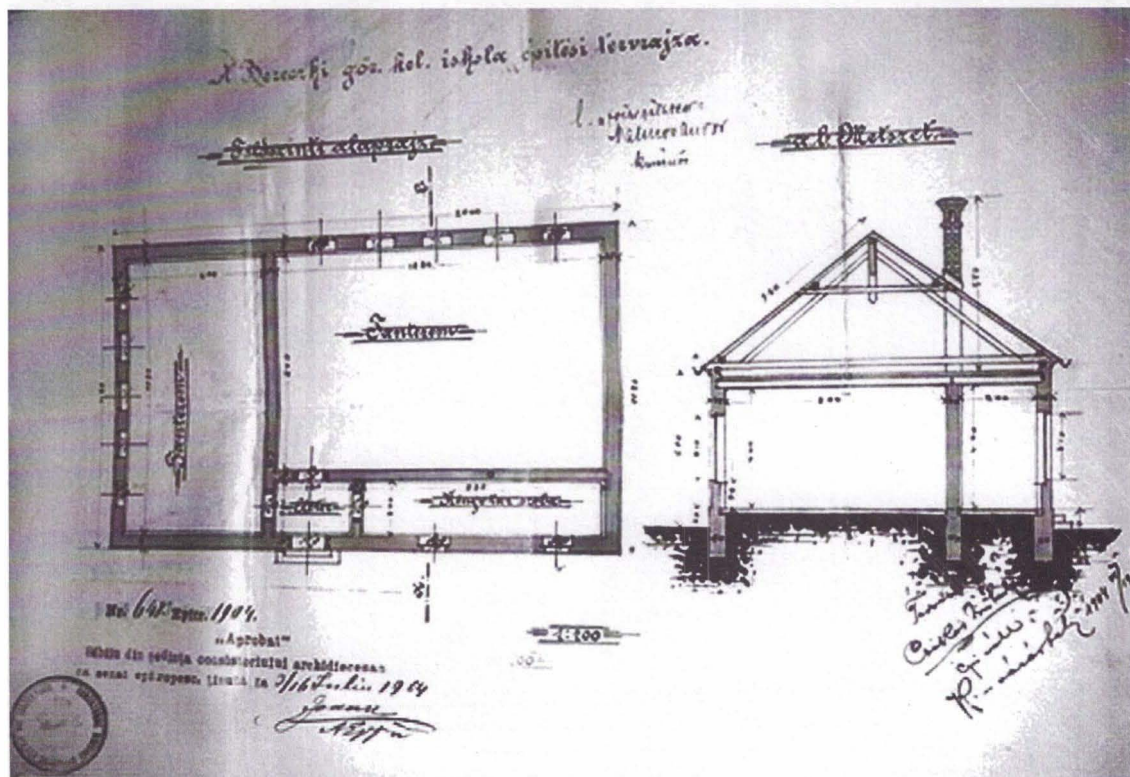
Zece stângini de pătră à 14 coroane	140	-
Tăiatul a 100 bărne câte 6 fileri	6	-
40 scânduri à 80 fil., 2 ciubare, 2 bote	40	-
Lemne de brad dela Dimeny István și Spiridon Dimian	92	40
Pasko Gáspár 1 stângin lemne de brad	6	50
Szőcs Iános pe lemne de brad 4 stângine (compl. în orig. la lectură)	26	60
Trefás István pe 2 stângine lemne de brad, cu dusul lor	13	20
Farkas Jozsef, 3 stângine de lemne	19	80
Lui Erős Iános, 5 stângine lemne	33	-
Istok Pál, pe 3 stângine de lemne de brad	19	80
Lupán (... nn) Imré, pe 1 stângin de lemne de brad	6	60
George Ciurea, pe 1 stângin lemne de brad	6	60

Var

Pentru var 2 corăne 40 fileri maja metrică	359	80		
Facerea gropii unde se se stingă varul	10	-		
Stinsul varului la mai mulți, lucru și apă precum au arătat învățătorii	40	40		
Înv. George Teacă de a plătit stinsul varului	10	-		
Kalányos Mihaly, pentru stinsul varului	4	60		
Kalányos Mihaly, mărutul gropii și stinsul varului 12/25	9	-		
Stinsul varului pe urmă, în 15/28 Maiu	7	40		
Pentru var	-	-	12	-
Lui Tamas Istvan stinsul varului și apă	-	-	20	

Cărausia etc.

Căraușului carele a adus și a dus pe cărămidari	32	-		
P. George Hamsea căraușie la cumpărarea sobei din scôlă	2	-		
Căraușului pentru adusul sobei din Vașarei	2	-		
George Fenechi Turcu, căratul apei cu carul	4	-		
1/8 " X Căratul pământului Mariei Ciurea	-	-	40	

Planul școlii

Munka szerződés.

Következő feltételek alatt kötötték:

1. Mi alatt írtak és Keresetnyomással írottak kötelezünk magunkat hogy a bevezetési görög Keleti román egyháznak 80000 irva nyolc van azaz tégla vetünk melyent az idő meg engedéi vagy hogy ha a fagy elmegeyen netti fogunk és Julius Mörkepeig Mi is egészdük, és Kiegész számba is adjuk.
2. Az a mi minden ~~exer~~ent 6. irva hat. Korona lesz finetérül.
3. A tégla nagysága a Következő lesz: a) vastagsága 3 irva három onolok b) szélessége 6. irva hat onolok és c) hosszúsága 12 irva tizenkét onolok lesz, ezen mag. saig nem szabad hogy sohult se hibázzon.
4. Le kötelezünk magunkat hogy becsületesen Kiegészük, és ezen Kiegész felet a Kömirek fogunk, nyilatkozni a jórága felett, és a mely jól Mi nem lesz égetve már Kattamba fogjuk Kiegészni.
5. A finetérít egy fogjuk Mi Napin, hogy minden ~~exer~~entán egy-egy forint bent fog maradni a nevezett egyház Község. Hírtárában mi az önként 80 ezer jut Mi kötetett tégla számba adjuk az egyház Község Hírtárának.
6. Mi Kor Kattamba bevadjuk akkor gyermekek legyenek Mi a tégla adjuk nekünk és a mellett a mi a Kattamba bevadjuk és K.

égersükh az egész téglát azért a munkáért
 ki kapjunk pénzül nyolcz (8) forintot a
 nyolcvanulzer tés hóért.

7. Mint előleget mbt a munka könyv be-
 hagyás mellett ki kapjunk a hatvan
 (60.) koronát a mit czeannel megis nyugtár-
 tunk.

Özen szerződés felolvasás, megmagyarázás
 helyben hagyás és elfogadás után munkák elő-
 ségüül aláírtam és kiterítet nyugtáram.
 Berecun 1904. Martius hó 10^{én}.

Dimisz Kontantini
 Tamm

János András
 Fejlesztő Mester
 + Károly István
 névén Dimisz

A Mester Jentia

Midőn munkához nekik fogtunk, még kapunk 40k.
 az az negyven koronát.

János András

Jentia Jánosni
 Junius 5^{én} 1904. megvettünk fel a fűtőiben 40k.
 az az negyven koronát.

János András

Meg egyen kapunk 75 az az hetven öt kor-
 nát.

János András

Julius 16^{én} kapunk negyven koronát 40k.

János András

*) Tölul (în germană: Zoll, care se citește ȝol) este o unitate de măsură pentru lungime, egală cu 25,4 mm (2,54 cm).

Contract de muncă

Se încheie sub următoarele condiții:

1. Noi subscrișii, cu semnătura și semnul crucii noastre, ne obligăm ca să batem 80.000, scris cu litere optzeci de mii de cărămizi, pentru Biserica Ortodoxă Română din Brețcu și imediat ce ne permite timpul și cum trece înghețul le vom arde și până la mijlocul lunii iulie le terminăm și le vom preda imediat.

2. Costul pentru fiecare mie să fie 6, scris cu litere șase, coroane.

3. Dimensiunea cărămizii să fie după cum urmează:

a) grosimea 3, scris cu litere trei, țoli ; b) lățimea 6, scris cu litere șase țoli și c) lungimea 12, scris cu litere doisprezece țoli. De la aceste dimensiuni nu ne vom abate nicidecum cu vreo greșală.

4. Ne angajăm să le facem în mod cinstit și asupra acestora vor aprecia zidarii și dacă nu vor fi arse bine le vom arde în alt cotlon [cărămidărie].

5. Plata o vom primi în așa fel încât după fiecare mie ni se va reține câte un florin la casieria parohială până ce le vom preda pe toate cele 80.000 de cărămizi împuternicitului parohiei.

6. Când le vom pune în cotlon [cărămidărie] să ardă, să fie lângă noi copii să ni le dea cărămizile în mână și pentru această muncă vom primi opt florini pentru cele 80.000 de cărămizi.

7. Ca avans, pe lângă cartea de muncă, am primit și 60 de coroane pe care recunoaștem că le-am primit.

Citind acest contract, după recunoașterea și acceptarea lui, îl întărim cu semnătura și semnul crucii noastre. /Constantin Dimian/martor; Dámo András, Teglas meșter cărămidar + Káló István, scriitor de nume Dimian [indescifrabil]

Când am început munca am primit 40 cor., adică patruzeci coroane/Dámo András/Kertész Jánosné.

În 5 iunie 1904 am luat ca avans 40 cor., adică patruzeci coroane. Dámo András/Kertész Jánosné.

Încă o dată am primit 75 adică șaptezecișicinci coroane./Dámo András.

În 6 iulie am primit 40 cor./Dámo András

Consensuarea

Speselor făcute de proto-pop. Constantin Dimian
cu zidirea școlii cei nouă în anul 1904

1.	Zece stângini de piatră la 14 coroane	140	-
2.	Pentru vatră la 2 coroane 40 fileți maza metruca	80	80
3.	Tăiatul a 100 bărne câte 6 fileți	6	-
4.	Comisiunii se contemplantă locul, birou și metruca	9	-
5.	Cărămidărilor pentru facerea cărămidăriei și țile de lucru la facerea cotlonurilor	310	-
6.	Comisiunii carele a scos și a dus pe cărămidărie	32	-
7.	Facerea gropii unde se se stingă vatră	10	-
8.	Atinsul vatrărie la mazi multe, lucru și apă precum sui omătat invetătorie	40	40
9.	Donie ciumeni de sârma în 25 Mazi	6	87
10.	Chapata de fer la cărămidărie	-	90
11.	Lini Pentru Antal fâcătul bărnăsi la cărămidărie	3	20
12.	Cirie la cărămidărie	1	82

Pe aceste resorace si cinci corosane si 96 fileri - iam dat
 "ontreprinonilar" Gsikos és Férisk spre a si capata
 restul din cele 451 cor. 32 fil insemnati de inginer la colan. 185, 84.
 dove, caci din aceste 451 cor. 32 fil le am dat 322 cor. 50 fil. 557 -
 si lui Honga inca 50 corosane, cu totul deci 372 cor. 50 fil; ar mai
 avea deci se primăscă 78 cor. 82 fil si fiindcă la mine sunt numai
 65 cor. 96 fil ont fel sa dat din partea lui Hita Goumann 12.76.
 unde ca domnă pomeze corosane si 76 fileri - si fiindcă din ul mic fat
 ofat 20 cor 84 fil - ara ca ii mai intore inca 8 corosane si 8 fileri si
 la mine nu se mai afla nici un ban al scolii.
 Constantin Dismian
 protopop

Jean Lander
 prot. com. com.

George Gocin
 Preedireb Comidii
 Oficio Dincio
 G. L. Laze
 George G. Gocin

George Clauuse
 pres. com.

3048
 3048
 3048

Sursa: AMS, V - nr. 142 din 1902 - Dosar Cumulativ